

Valsts akciju sabiedrība “Latvijas dzelzceļš”

Nr. D-3/680

2009. gada 09. decembris

**Instrukcija par
rīcību bīstamo kravu avāriju situācijās**

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 23.03.2017. rīkojumu Nr.DV-1.14./47-2017)

RĪGA 2009

RĪKOJUMS

09.12.2009.

Nr.D-3/680

Par instrukcijas apstiprināšanu

Pamatojoties uz Dzelzceļa likuma 5. panta 2.¹ daļu, 41. pantu un noslēgtajiem līgumiem par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu:

1. Apstiprināt instrukciju „Par rīcību bīstamo kravu avāriju situācijās” (pielikumā uz 17. lapām).

2. Instrukcija stājas spēkā ar 2010. gada 1. janvāri.

3. Ar instrukcijas stāšanos spēkā atzīt par spēku zaudējušu ar valsts a/s “Latvijas dzelzceļš” 2008. gada 04. marta rīkojumu Nr. D-3/128 apstiprināto instrukciju „Par rīcību bīstamo kravu avāriju situācijās”.

Valdes priekšsēdētājs

paraksts

U. Magonis

Vīzas:

DT-

DJU-

Nosūtīts: DT; I; DK; DA; T; C; ID; DC; DKR; CA; Visiem: EI, ES, CD, TD, PV, UK, CDN, VTAP; SIA “LDZ apsardze”; SIA “LDz Cargo”; SIA “LDz ritošā sastāva serviss”; A/s “BALTIJAS EKSPRESIS”; A/s “BALTIJAS TRANZĪTA SERVISS”

Krukovskis 67234820

Gulbis 67234912

2009. gada 08. decembrī

rīkojumu Nr. D-3/680

**Instrukcija par
rīcību bīstamo kravu avāriju situācijās
I. Vispārīgie noteikumi**

1. Instrukcija nosaka rīcību valsts a/s "Latvijas dzelzceļš" (turpmāk - LDz) pārvaldāmajā dzelzceļa infrastruktūrā dzelzceļa satiksmes negadījuma ar bīstamām kravām seku likvidēšanas darbā iesaistītajiem darbiniekiem un tā ir saistoša dzelzceļa pārvadājumu procesā iesaistītiem LDz un pārvadātāja darbiniekiem.

2. Instrukcija izstrādāta pamatojoties uz Dzelzceļa likuma 5. panta 2.¹ daļu, 41. pantu un noslēgtajiem līgumiem par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu.

3. Dzelzceļa satiksmes negadījums ar bīstamo kravu (turpmāk – negadījums) ir negadījums, kas saistīts ar bīstamās kravas noplūdi vai izbiršanu, ja ir radušies bojājumi ritošajā sastāvā vai bīstamās kravas tarā, vai arī ar citiem apstākļiem, kas varētu izraisīt eksploziju, ugunsgrēku, saindēšanos, apstarošanu, slimības, apdegumus, apsaldēšanos, cilvēku un dzīvnieku saslimšanu vai bojāeju, vides saindēšanu un piesārņošanu, kā arī, ja dzelzceļa infrastruktūras zemes nodalījuma joslā notikušās avārijas vai ugunsgrēka zonā atrodas vagoni, kravu vietas vai konteineri ar bīstamām kravām.

4. Šo instrukciju nepiemēro ugunsgrēka ar bīstamo kravu gadījumā.

5. Negadījuma seku lokalizācijas un likvidācijas darbus veic nekavējoties, atbilstoši situācijai un ievērojot kravas īpašības, tās eksplozijas iespējas, ugunsbīstamību, toksiskumu un spēju oksidēties, draudus cilvēkiem, dzīvniekiem un videi, kā arī, ievērojot bīstamo kravu pārvadāšanas noteikumus un avārijas kartītēs paredzētos drošības pasākumus. Šiem darbiem un pasākumiem jānodrošina draudu novēršana cilvēku veselībai, vides aizsardzība, kravu, ritošā sastāva un būvju saglabāšana, kā arī kustības un manevru darbu atjaunošana iespējami īsākā laikā.

6. Negadījuma seku likvidācijā iesaista LDz ugunsdzēsības un palīdzības vilcienus, kā arī dzelzceļa stacijas avārijas grupas (turpmāk tekstā - negadījuma likvidēšanas formējumi). Negadījuma likvidēšanas formējumi apgādājami ar aprīkojumu un civilās aizsardzības (turpmāk – CA) aizsarglīdzekļiem, kas paredzēti negadījuma ar 3., 4.1., 4.2., 4.3., 5.1., 5.2., 9. klases kravām likvidēšanai.

7. Valsts ugunsdzēsības dienesta brigādes (turpmāk -VUGD), policijas un katastrofu medicīnas centru (turpmāk - KMC) izsauc caur VUGD Centrālo sakaru punktu pa tālruni **112**.

Izsaucot negadījuma likvidēšanas formējumus un VUGD, tiem jāpaziņo:

7.1. negadījuma apstākļus, bīstamās kravas nosaukumu un izlijušās vai izbīrušās bīstamās kravas aptuvenu daudzumu;

7.2. kravas identifikācijas numurs (turpmāk – ANO numurs) un avārijas kartītes numuru;

7.3. negadījumā iesaistītos LDz rīcībā esošos negadījuma likvidēšanas formējumus;

7.4. orientierus (ja izstrādāti maršruti - to numurus) nokļūšanai negadījuma vietā.

8. Negadījuma likvidēšanas formējumu palīdzībai iesaista arī citus LDz darbiniekus, kā arī kravas saņēmēja (nosūtītāja) un pārvadātāja rīcībā esošos negadījuma seku likvidēšanas resursus.

9. Pārvadātājam, pārvadājot 1., 2., 6.1., 6.2., 7., 8. klases bīstamās kravas, ir jānodrošina ar šo kravu saistīto negadījuma likvidēšanu, noslēdzot sadarbības līgumu vai saņemot rakstisku apliecinājumu no kravas saņēmēja/nosūtītāja vai tranzīta pārvadājumos - no ekspeditora par iespēju likvidēt negadījumu ar minēto bīstamo kravu klasēm. Ja par šādu sadarbību ir izstrādātas konkrētas instrukcijas, to kopijas jāiesniedz LDz.

10. Pārvadātājam saskaņā ar Dzelzceļa pārvadājumu likuma 52. pantu jāveic visu avārijas situāciju uzskaiti un to cēloņu analīzi, nepieciešamības gadījumos pieaicinot LDz Tehniskās vadības direkcijas darbiniekus. Avārijas situācijas izskatīšanas materiālus jānosūta LDz Tehniskai inspekcijai.

11. Negadījuma likvidācijas darbu vadītājs (turpmāk- darbu vadītājs) stacijās un ceļa posmā starp tām ir attiecīgā LDz ekspluatācijas iecirkņa vadītājs, bet līdz ekspluatācijas iecirkņa vadītāja ierašanās brīdim negadījuma vietā – attiecīgās vai negadījuma vietai tuvākās stacijas priekšnieks. Kad negadījuma vietā ierodas LDz Tehniskās vadības direkcijas vadītāji, negadījuma seku likvidēšanas darbu vadību uzņemas pēc ieņemamā amata augstākā vai viņa norīkotā persona.

12. Ierodoties negadījuma vietā VUGD saskaņā ar ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 25. panta prasībām, organizē, veic un vada neatliekamos glābšanas un seku likvidēšanas darbus pēc ķīmiskajām avārijām, arī bīstamo kravu avārijām un citiem ar ķīmisko vielu vai ķīmisko produktu uzglabāšanu vai lietošanu saistītiem negadījumiem;

13. Atbildīgie par darba drošības pasākumu ievērošanu struktūrvienību norīkotajās vienībās ir šo vienību vadītāji.

14. Daugavpils, Rēzeknes, Šķirotavas un Jelgavas stacijā, lai būtu iespējams pārsūknēt šķidrās kravas no bojātām cisternām darbderīgās, rezervē jābūt ne mazāk kā divām tukšām LDz cisternām gaišajiem naftas produktiem. Šīs cisternas novieto uz stacijas tehniskās rīcības aktā (turpmāk - TRA) norādītajiem sliežu ceļiem, paredzot iespēju to nosūtīšanai uz negadījuma vietu iespējami īsākā laikā.

15. Visās stacijās, kur tiek veikti iekraušanas vai izkraušanas darbi, bojāto cisternu pārsūknēšanas un pieņemšanas kārtībai bīstamās kravas noplūdes gadījumā jābūt atspoguļotai Vietējās instrukcijās par kustības organizēšanas kārtību uz pievedceļiem.

16. Vagonu, kuram konstatēts negadījums, novieto uz stacijas TRA norādītajiem sliežu ceļiem, nepieļaujot noplūdušās bīstamās kravas iekļūšanu

ūdenskrātuvēs, notekgrāvjos un drenāžās. Šo vagonu pārvieto ievērojot īpašu piesardzību, tālāk no apdzīvotām ēkām un būvēm un citiem bīstamo kravu vagoniem attālumā, kas norādīts avārijas kartītē. Ja vagonu nav iespējams pārvietot uz TRA paredzētiem ceļiem, negadījuma likvidēšanu un bīstamās kravas pārsūkņēšanu veic uz tā paša ceļa ievērojot drošības pasākumus un avārijas kartiņas prasības.

17. Ja tiek konstatēta vagona ar bīstamo kravu sadursme ar citu vagonu to sakabinot, pārsniedzot pieļaujamo ātrumu, bet kas nav izraisījusi vagona nobraukšanu no sliedēm, ir nepieciešams:

17.1. veikt vagona tehnisko un komercapskati un, ja minēto apskašu laikā ir konstatēts negadījums, jārikojas saskaņā ar šīs instrukcijas prasībām;

17.2. ja divu stundu laikā pēc vagona (cisternas) sakabināšanas pārsniedzot sakabināšanas ātrumu, nav konstatētas negadījuma pazīmes, šo vagonu drīkst nosūtīt kravas saņēmējam.

II. LDz un pārvadātāja darbinieku rīcība negadījumā

18. LDz un pārvadātāja darbinieki negadījuma likvidācijā rīkojas saskaņā ar 2011. gada 01.februāra rīkojumu Nr.D-3/56-2011 apstiprināto instrukciju "Instrukcija par dzelzceļa satiksmes negadījuma seku likvidēšanas darba organizēšanu uz publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras, kuras pārvaldītājs ir valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš"".

(Grozīts ar 23.03.2017. rīkojumu Nr.DV-1.14./47-2017)

19. Jebkurš LDz darbinieks, kas atklāja negadījumu, nekavējoties par to ziņo savam vadītājam, vilcienu dispečeram vai tuvākās stacijas dežurantam.

20. Negadījuma, ja to pavada kravas īpašnieka pārstāvis (pavadonis), likvidāciju veic ņemot vērā pavadona norādījumus.

21. Lokomotīves brigāde (t.sk kravas vilcienu konduktors):

21.1. ja tiek atklāts negadījums, nekavējoties par to pa radiosakariem vai citādā pieejamā veidā ziņo vilcienu dispečeram, tuvākās stacijas dežurantam;

21.2. negadījuma rakstura noteikšanai un likvidēšanai aptur vilcienu tuvākajā stacijā vai ceļa posmā atkarībā no izveidojušās situācijas. Lēmumu par vilcienu apturēšanas vietu pieņem vilcienu dispečers kopā ar lokomotīves brigādi. Apstājoties ceļa posmā, par negadījumu ziņo visiem šajā posmā esošo vilcienu lokomotīvju vadītājiem;

21.3. precīzē negadījuma raksturu (noplūdes, izbiršanas vietu un intensitāti);

21.4. ja lokomotīves brigādes rīcībā ir pārvadājumu dokumenti, atver dokumentu paketi sekojošās informācijas par bīstamo kravu noteikšanai:

(Grozīts ar 23.03.2017. rīkojumu Nr.DV-1.14./47-2017)

21.4.1. bīstamās kravas nosaukums;

21.4.2. avārijas kartiņas numurs;

21.4.3. ANO numurs;

21.4.4. bīstamības identifikācijas numurs;

21.4.5. vagona kravas svars;

21.5. ziņo vilcienu dispečeram (stacijas dežurantam) negadījuma raksturu, informāciju par bīstamo kravu (ja lokomotīves brigādes rīcībā ir pārvadājuma dokumenti) un pieprasa nepieciešamās ziņas no kravas avārijas kartītes. Gadījumā, ja uz nepieciešamo vagonu nav pārvadājumu dokumenta (noformēta elektroniskā dzelzceļa pavadzīme) ziņo par to vilcienu dispečeram;

(Grozīts ar 23.03.2017. rīkojumu Nr.DV-1.14./47-2017)

21.6. informē vilciena sargu par avārijas kartiņā norādītajiem drošības pasākumiem;

21.7. veic drošības pasākumus saskaņā ar vilcienu dispečera (stacijas dežuranta) norādījumiem un avārijas kartiņas prasībām;

21.8. ja pārvadājamā krava ir bīstamā krava ar bīstamības identifikācijas numuriem 30.; 33. vai 90., veic noplūdes likvidēšanu pa cisternas apakšējo noliešanas ierīci, piespiežot noliešanas ierīces vāku, izmantojot uz lokomotīves un stacijā esošo speciālo inventāru un aizsardzības līdzekļus. Par veiktajiem pasākumiem un to rezultātiem ziņo vilcienu dispečeram (stacijas dežurantam);

21.9. ja pārvadājamā bīstamā krava nav krava ar bīstamības identifikācijas numuriem 30., 33. un 90. vai ja lokomotīves brigāde ar saviem spēkiem un līdzekļiem bīstamās kravas noplūdi vai izbiršanu nevar likvidēt, ziņo par to vilcienu dispečeram, norādot detalizētu atrašanās vietu VUGD un negadījuma likvidēšanas formējumu piebraukšanai, kā arī veic negadījuma lokalizēšanu savu tehnisko iespēju robežās.

22. Stacijas dežurants (manevru vai stacijas dispečers):

22.1. atklājot negadījumu garāmbraucošajam vilcienam, nekavējoties ziņo par to šā vilciena lokomotīves brigādei un vilcienu dispečeram;

22.2. Saņemot ziņojumu par negadījumu stacijā, bīstamās kravas nosaukuma, avārijas kartītes numura, ANO numura, bīstamības identifikācijas numura un vagona kravas svara noteikšanai iegūst informāciju no pārvadājumu dokumentiem vai pieprasa to no vilcienu dispečera vai kravu termināla darbinieka, ja dzelzceļa pavadzīme tika noformēta elektroniski;

(Grozīts ar 23.03.2017. rīkojumu Nr.DV-1.14./47-2017)

22.3. noskaidro negadījuma apstākļus un pēc avārijas kartītes nosaka drošības pasākumus. Šīs ziņas nodod vilciena lokomotīves brigādei;

22.4. par negadījumu ziņo VUGD un ja ir cietuši cilvēki, tad izsauc neatliekamo medicīnisko palīdzību;

22.5. par negadījumu informē stacijas darbiniekus un citas personas, kuras atrodas bīstamajā zonā, izmantojot 1. pielikumā norādīto paziņojuma teksta paraugu. Šim nolūkam izmanto skaļruni vai citus sakaru līdzekļus. Ja ir ārējā sirēna, tad to ieslēdz uz 1-2 min. pirms ziņojuma noraidīšanas pa skaļruni;

22.6. atbilstoši bīstamās kravas avārijas kartiņas prasībām veic drošības pasākumus un ierobežo vai pārtrauc vilcienu kustību stacijas bīstamajā zonā un ziņo par to vilcienu dispečeram;

22.7. atkarībā no izveidojušās situācijas ziņo vilcienu dispečeram par negadījuma likvidēšanas formējumu izsaukšanas nepieciešamību;

22.8. ja stacijā ir stacijas avārijas grupa, tad to iesaista negadījuma seku likvidācijas darbā saskaņā ar 2007. gada 26. novembra rīkojumu Nr.D-3/647 apstiprināto nolikumu „Par dzelzceļa stacijas avārijas grupu” prasībām;

22.9. ja nepieciešams, organizē vagona ar bīstamo kravu pārvietošanu uz stacijas TRA paredzētajiem ceļiem;

22.10. par negadījumu informē stacijas priekšnieku un kravas termināla vadītāju vai viņa vietnieku, stacijas (manevru) dispečeru;

22.11. pēc lokomotīves brigādes pieprasījuma izsniedz tiem stacijā esošo bīstamo kravu noplūdes likvidācijai paredzēto inventāru;

23. Stacijas priekšnieks:

23.1. saņemot ziņojumu par negadījumu, nekavējoties ierodas stacijā;

23.2. novērtē stacijas dežuranta un manevru dispečera rīcību un, ja ir nepieciešams, dod norādījumus un sniedz palīdzību;

23.3. nodrošina sekojošo institūciju informēšanu par negadījumu:

23.3.1. attiecīgo pašvaldību, kuras teritorijā atrodas stacija (ja ir notikusi avārija vai smaga dzelzceļa avārija) (2. pielikums);

23.3.2. reģionālās vides pārvaldi (turpmāk- RVP), ja pastāv tieši vides kaitējuma draudi (3. pielikums);

23.3.3. KMC ja negadījums reāli apdraud cilvēku veselību vai dzīvību;

23.4. ja nepieciešams, kopā ar vietējās pašvaldības institūcijām piedalās iedzīvotāju evakuācijā no bīstamās zonas (stacijas teritorijā);

23.5. uz negadījuma bīstamās zonas robežas nodrošina VUGD darbinieku sagaidīšanu, kopā ar to vadītāju pieņem lēmumu par sadarbību negadījuma seku likvidācijas darbā;

23.6. stacijā, ierodoties negadījuma likvidēšanas formējumiem, informē to vadītājus par negadījuma raksturu un veiktajiem pasākumiem. Kopīgi ar šo negadījuma likvidēšanas formējumu vadītājiem izstrādā negadījuma likvidācijas darbu secību.

24. Vilcienu dispečers:

24.1. saņemot ziņojumu par negadījumu kopā ar lokomotīves brigādi pieņem lēmumu par vilciena apturēšanas vietu, pēc iespējas uz neelektrificēta sliežu ceļa ņemot vērā piebraukšanas iespējas, informējot par to vienotā dispečeru vadības centra maiņas vadītāju vai vilcienu kustības organizācijas daļas dežurantu.

Ja uz vagonu ir noformēta elektroniskā dzelzceļa pavadzīme, nepieciešamo informāciju par bīstamo kravu iegūst no elektroniskas dzelzceļa pavadzīmes, izmantojot Kravu kustības pārvaldības sistēmu (turpmāk - KPS). Ja negadījums notika posmā vai stacijā, kur nav stacijas dežuranta, pēc avārijas kartītes nosaka drošības pasākumus, par kuriem ziņo vilciena lokomotīves brigādei;

(Grozīts ar 23.03.2017. rīkojumu Nr.DV-1.14./47-2017)

24.2. saņemot ziņojumu no stacijas dežuranta par negadījumu garām braucošajā vilcienā, informē nākošās stacijas dežurantu par bīstamo kravu noplūdes likvidācijai paredzētā inventāra sagatavošanu un izsniegšanu pienākošā vilciena lokomotīves brigādei kravas noplūdes novēršanai;

24.3. saņemot no lokomotīves brigādes vai stacijas dežuranta ziņojumu par noplūdes novēršanas neiespējamību, ziņo attiecīgajam vienotā dispečeru vadības centra maiņas vadītājam vai Vilcienu kustības organizācijas daļas dežurantam par VUGD, stacijas avārijas grupas un LDZ ugunsdzēsības komandas ar autocisternu

izsaukšanas nepieciešamību, kā arī atkarībā no negadījuma rakstura par palīdzības, ugunsdzēsības vilcienu izsaukšanu;

24.4. kontrolē stacijas dežuranta rīcību. Atbilstoši bīstamās kravas avārijas kārtītes prasībām un izvērtējot izveidojušos situāciju, ierobežo vai pārtrauc vilcienu kustību posmā;

24.5. ja negadījums tika novērsts vai pēc sastāva apskates negadījums neapstiprinājās, informē iecirkņa stacijas dežurantus par negadījumu ar nolūku pastiprināt kontroli šī vilciena turpmākajā braukšanas maršrutā.

25. Vienotā dispečeru vadības centra maiņas vadītājs un Vilcienu kustības organizācijas daļas dežurants:

25.1. saņemot no vilciena dispečera ziņojumu par noplūdes novēršanas neiespējamību, nekavējoties izsauc VUGD struktūrvienību, dod rīkojumu stacijas avārijas grupas dislokācijas stacijas priekšniekam (dežurantam, manevru dispečeram) uz negadījuma vietu nosūtīt stacijas avārijas grupu, kā arī izsauc LDZ ugunsdzēsības komandu ar autocisternu, pārvadātāja pārstāvi (komercdarbinieku) un negadījuma vietai tuvākās stacijas priekšnieku;

25.2. atkarībā no negadījuma rakstura cisternas pārsūkņēšanai, izlijušās bīstamās kravas savākšanai, neutralizēšanai un tml. uz negadījuma vietu norīko palīdzības un ugunsdzēsības vilcienu;

25.3. Informē attiecīgo pašvaldību, KMC un RVP, ja stacijas priekšniekam nav iespējams to nodrošināt saskaņā ar 23.3. punktu (2. un 3. pielikums);

25.4. par negadījumu informē attiecīgo pārvadātāju un ja ir nepieciešama negadījuma vietas norobežošana un apsardze tad arī policiju un SIA „LDZ Apsardze” saskaņā ar Vienotā dispečeru vadības centra un Eksploatācijas iecirkņa izstrādātām paziņošanas shēmām;

25.5. organizē stacijas avārijas grupas darbinieku nogādāšanu uz negadījuma vietu un atpakaļ izmantojot autotransportu, rezerves lokomotīves, vilcienus vai citu transportu;

26. Pārvadātāja pienākumi:

26.1. negadījuma likvidēšanai lokomotīvu brigādes, kuras pārvadā bīstamās kravas, nodrošina ar:

26.1.1. dzirksteles neizraisošu instrumentu komplektu cisternas apakšējās noliekšanas ierīces vāka piespiešanai (avārijas spīlēm, atslēgām, lauzni);

26.1.2. individuālajiem aizsardzības līdzekļiem darbam ar bīstamajām kravām, kuru bīstamības identifikācijas numurs ir 30.; 33.un 90.

26.2. nosaka 26.1. punktā minētā inventāra iegādes, uzskaites un glabāšanas kārtību;

26.3. pārvadātāja vadītājs vai viņa norīkotā persona, saņemot ziņojumu par negadījumu, nekavējoties ierodas negadījuma vietā;

26.4. 9. punktā minēto kravu pārvadāšanas gadījumā iesaista negadījuma likvidēšanā pārvadājuma dokumentos norādīto kravas saņēmēja (nosūtītāja), vai citu avārijas dienestu (komandu) saskaņā ar noslēgtiem līgumiem vai rakstiskiem apliecinājumiem par šo kravu avārijas seku likvidēšanu;

26.5. ja tiek pārvadātas kravas, kas nav minētas 9. punktā, pēc darbu vadītāja pieprasījuma uz negadījuma vietu izsauc bīstamās kravas saņēmēja (nosūtītāja) avārijas komandu;

26.6. ja negadījuma likvidācijai nepieciešamas neitralizējošās vielas, tās no kravas saņēmēja (nosūtītāja) pieprasa nogādāt negadījuma vietā;

26.7. piedalās negadījuma seku likvidācijas darbos;

26.8. gadījumā, ja krava atrodas muitas uzraudzībā, informē muitas iestādi par negadījumu ar muitas kravu un par jaunas plombas vai slēgplombēšanas ierīces (tālāk tekstā SPI) uzlikšanu uz vagona un pēc muitas iestādes pieprasījuma, organizē muitas darbinieka nogādāšanu negadījuma vietā;

26.9. ja uz negadījuma vietu izbrauc negadījuma likvidēšanas formējums, nodrošina sava pārstāvja (komercdarbinieka) izbraukšanu uz notikuma vietu;

26.10. par negadījumu nosūta ziņojumu (telegrammu, faksu u.c.) Kravas nosūtīšanas termināla vadītājam (KS) vai kravas nosūtīšanas stacijas priekšniekam (DS), vilciena pēdējās komercapskates kravas termināļa vadītājam (KS) un reģionālā centra vadītājam (KC);

26.11. organizē un nodrošina lokomotīvu brigāžu stimulēšanu par operatīvu un savlaicīgu negadījuma likvidēšanu pārvadājuma laikā;

26.12. pēc stacijas dežuranta vai manevru dispečera pieprasījuma sniedz nepieciešamo informāciju par bīstamo kravu no pārvadājumu dokumentiem vai no elektroniskas dzelzceļa pavadzīmes, izmantojot KPS.

(Grozīts ar 23.03.2017. rīkojumu Nr.DV-1.14./47-2017)

III. Negadījuma likvidācijas darbu organizācija

27. Ja negadījums apdraud iedzīvotājus vai vidi, darbu vadītājs kopīgi ar VUGD, LDz Attīstības direkcijas vides pārvaldības vadītāju, iesaistītā pārvadātāja vadītāju vai viņa norīkoto personu, LDz Tehniskās vadības direkcijas speciālistiem, SIA "LDZ apsardze", nepieciešamības gadījumā arī ar RVP, KMC speciālistiem, vietējās pašvaldības, bīstamās kravas saņēmēja (nosūtītāja) speciālistiem un policiju organizē negadījuma likvidācijas štāba izveidošanu un negadījuma likvidācijas plāna izstrādāšanu.

28. Atkarībā no apstākļiem un ievērojot avārijas kartītes prasības, negadījuma likvidācijas plānā paredz:

28.1. bīstamās zonas ierobežošanu;

28.2. cietušo meklēšanu un medicīniskās palīdzības sniegšanu;

28.3. iedzīvotāju evakuāciju;

28.4. negadījuma lokalizāciju, pārtraucot bīstamās vielas noplūdi vai izbiršanu;

28.5. bīstamās kravas savākšanu un neitralizāciju;

28.6. nepieciešamo glābšanā iesaistīto darbinieku un līdzekļu daudzumu negadījuma likvidācijai;

28.7. iespējamo postījuma vietas apjomu;

28.8. sprādziena un ugunsgrēka draudu iespējamību negadījuma likvidācijas darbos iesaistītajiem darbiniekiem, kā arī ugunsgrēka izplatīšanās iespēju;

28.9. negadījuma likvidācijas darbu secību;

28.10. konkrētu darba uzdevumu katrai negadījuma likvidācijā iesaistītai struktūrai vai darba grupai;

28.11. darbinieku, tehnikas, sliežu ceļu un vides dekontamināciju.

29. Pēc darbu vadītāja pieprasījuma, lai veiktu negadījuma seku likvidāciju, ceļu distanču vadītāji, iesaistīto pārvadātāju vadītāji norīko savu darbinieku grupu. Struktūrvienības priekšnieks (vadītājs) norīko minētās darbinieku grupas vecāko un nodrošina grupas nogādāšanu negadījuma vietā darbu vadītāja noteiktajā laikā. Grupas darbiniekiem jābūt darba apģērbā un nodrošinātiem ar nepieciešamajiem instrumentiem un ierīcēm.

30. Darbu vadītājs kopā ar policijas un SIA „LDz Apsardze” darbiniekiem nodrošina bīstamās zonas norobežošanu un apsardzi.

31. Darbu vadītājs kopīgi ar LDz Ārkārtējo situāciju daļas speciālistiem, ņemot vērā ķīmiskā piesārņojuma raksturu un negadījuma likvidācijas darbos iesaistīto darbinieku skaitu, organizē CA inventāra (4. pielikums) nogādāšanu negadījuma vietā, bet pēc tā likvidācijas nogādā atpakaļ glabāšanas punktā.

32. LDz ārkārtējo situāciju daļas vadītājs:

32.1. noskaidro negadījuma apstākļus un radušās sekas;

32.2. ierodoties negadījuma vietā, novērtē situāciju un ziņo LDz Tehniskās vadības direkcijas vadībai par pasākumiem negadījuma likvidācijā;

32.3. saskaņā ar negadījuma likvidācijas plānu, kopā ar LDz speciālistiem organizē palīdzības, ugunsdzēsības vilcienu un citu LDz darbinieku darbu bīstamo kravu savākšanā, pārsūkņēšanā, kā arī zemes aizsargvalņu izveidošanā, neitralizējošo (absorbējošo) vielu, aizsargbonu izmantošanā un uzrauga ugunsdrošības ievērošanu;

32.4. sadarbojas ar VUGD, pašvaldībām un avārijas komandām, kuras ir iesaistītas negadījuma likvidācijā.

33. LDz Attīstības direkcijas vides pārvaldības vadītājs organizē un uzrauga ar attiecīgo Vides valsts dienesta Reģionālo vides pārvaldi saskaņotus vides sanācijas pasākumus.

34. Tehniskās vadības direktora vietnieks kustības organizācijas jautājumos kopā ar ekspluatācijas iecirkņa vadītāju un pārvadātāja vadītāju vai viņa norīkoto personu:

34.1. organizē atbilstošu vagonu padošanu uz negadījuma vietu bīstamo kravu pārsūkņēšanai no bojātām cisternām vai savākšanai no zemes;

34.2. organizē bīstamo kravu un bojāto vagonu izvešanu no negadījuma vietas.

35. Stacijas avārijas grupas sastāvā, kas tiek nosūtīta uz staciju vai ceļa posmu likvidēt šķidrās kravas noplūdi no cisternas noliekšanas ierīces negadījuma likvidēšanai (izņemot cisternas zem spiediena un cisternas ar pavadoņiem), ir jābūt VTAP darbiniekiem, kuri ir nodrošināti ar atbilstošiem individuālās aizsardzības līdzekļiem. Cisternu aizvēršanai izmanto dzirksteles neizraisošu atslēgu komplektu.

36. Noplūdes likvidēšanu caur cisternas augšējo ieliekšanas atveri drīkst veikt tikai uz neelektrificēta vai no sprieguma atslēgta sliežu ceļa.

37. Līdz negadījuma likvidēšanas formējumu ierašanās brīdim lokomotīvu brigāde, kravas vilcienu konduktors un stacijas darbinieks, ja nebija iespējams

likvidēt bīstamās kravas noplūdi vai izbiršanu, lai novērstu vides piesārņošanu, atbilstoši savām tehniskajām iespējām, ievērojot avārijas kartiņā noteiktos drošības pasākumus, nekavējoties veic negadījuma lokalizēšanu.

38. Eksploatācijas iecirkņu vadītāji kopā ar VTAP priekšniekiem, bīstamo kravu noplūdes novēršanai no cisternām, visos VTAP vai stacijas avārijas grupas dislokācijas stacijās izveido noliešanas iekārtu rezerves daļu un atslēgu komplektu neaizskaramās rezerves saskaņā ar šīs instrukcijas 5. pielikumu. Neaizskaramās rezerves glabā speciāli tam paredzētās vietās un par to glabāšanu un savlaicīgu papildināšanu atbild VTAP un attiecīgo staciju priekšnieki.

39. Pārējās starpstacijās, caur kurām ved cisternas ar bīstamo kravu, jābūt šādam instrumentam un inventāram:

39.1. dzirksteļu neizraisošai atslēgai cisternas apakšējās noliešanas ierīces vārsta aizvēršanai caur augšējo ieliešanas atveri un atslēga-dakšiņa;

39.2. asknaiblēm SPI noņemšanai;

39.3. tilpnēm (ne mazāk par 2 gab. vismaz 10-20litru) bīstamo kravu pagaidu savākšanai.

40. Inventāra uzskaites un glabāšanas kārtību stacijās nosaka eksploatācijas iecirkņa vadītājs.

41. Atļauju par vilcienu kustības atjaunošanu negadījuma zonā dod darbu vadītājs, pamatojoties uz VUGD un iesaistīto LDz speciālistu atzinumu, bet ja negadījums tika likvidēts lokomotīves brigādes spēkiem, vilcienu kustību atjauno pēc lokomotīves brigādes atzinuma.

42. Eksploatācijas iecirkņu vadītājiem šīs Instrukcijas 2 un 3. pielikumā norādītie tālruņu numuri ir precizējami katru gadu. Par tālruņu numuru izmaiņām rakstiski ziņo iecirkņa robežās esošajām stacijām, Vienotā dispečeru vadības centram, Vilcienu kustības organizācijas daļai un Ārkārtējo situāciju un atjaunošanas līdzekļu daļai.

43. Bīstamās kravas noplūdes gadījumā pārvadāšanas laikā SPI noņemšanu no cisternas ieliešanas atveres vāka veic stacijas avārijas grupas, palīdzības vilciena vai pārvadātāja pārstāvis. Pēc SPI noņemšanas un kravas noplūdes likvidēšanas jaunu SPI uz vagona uzliek pārvadātāja pārstāvis. Noņemtā SPI tiek nodota pārvadātāja pārstāvim.

44. Negadījums, kā arī SPI noņemšana un uzlikšana tiek noformēts ar vispārējā parauga aktu saskaņā ar Ministru kabineta 09.04.2002. noteikumu Nr.148 „Komerakta un vispārējā parauga akta sastādīšanas noteikumi” prasībām, kuru noformē pārvadātājs. Aktā konkrēti norāda darbiniekus un veidu, kā tika novērstas bīstamās kravas negadījums.

45. Pēc bīstamās kravas noplūdes negadījuma novēršanas vai pārsūkņēšanas palīdzības vilciena priekšnieks, ugunsdzēsības komandas priekšnieks, stacijas avārijas grupas vadītājs, sastāda aktu par izpildīto darbu un pievieno to darbinieku sarakstu, kas piedalījās negadījuma novēršanā. Šo aktu paraksta attiecīga formējuma vadītājs un iesniedz apstiprināšanai struktūrvienības vadītājam.

IV. Mācību kārtība

46. Eksploatācijas iecirkņa, Vienotā dispečeru vadības centra un Vilcienu kustības organizācijas daļas, stacijas, palīdzības un ugunsdzēsības vilciena

(komandas) priekšnieks un pārvadātāja vadītājs vienreiz ceturksnī saviem darbiniekiem, kuri saistīti ar bīstamo kravu pārvadāšanu un negadījumu likvidēšanu, organizē mācības par rīcību bīstamo kravu avārijā situācijās, kā arī bīstamo kravu iekraušanas, izkraušanas, pārvadāšanas un negadījumu likvidācijas noteikumiem.

47. Staciju, palīdzības un ugunsdzēsības vilcienu (komandu) priekšnieki vienreiz ceturksnī staciju avārijas grupas, palīdzības un ugunsdzēsības vilciena personālsastāvam organizē praktiskās nodarbības izolējošos elpošanas aparātos un aizsargtērpos.

48. Eksploatācijas iecirkņa vadītājam reizi ceturksnī vismaz 3 starpstacijās jārīko negadījuma likvidācijas mācības, lai paaugstinātu staciju vadības un dežūrpersonāla sagatavotības līmeni rīcībai avārijas situācijā.

49. Ārkārtējo situāciju daļa vienu reizi ceturksnī stacijās vai ceļa posmos rīko mācības par avārijas situāciju ar bīstamām kravām seku likvidēšanu, iesaistot tajās staciju avārijas grupas, ugunsdzēsības un palīdzības vilcienus, kā arī citus avāriju dienestus, kas tiek iesaistīti negadījumu likvidācijā.

V. Citi noteikumi

50. Ar negadījuma likvidāciju saistīto zaudējumu noteikšana un atlīdzināšanas kārtība tiek risināta LDz un Pārvadātāja kopīgā sēdē izskatot šo negadījumu.

51. Instrukcija stājas spēkā ar 2010. gada 1. janvāri un ar šīs instrukcijas stāšanās spēkā atzīt par spēku zaudējušu ar valsts a/s "Latvijas dzelzceļš" 2008. gada 04. marta rīkojumu Nr. D-3/128 apstiprināto "Instrukcija par rīcību bīstamo kravu avāriju situācijās".

Tehniskās vadības direktors

M. Jagodkins

Vīzas:

I -

DK -

C -

DC -

CA -

DKR -

DJU -

DA -

Saskaņots:

SIA "LDZ apsardze" -

Krukovskis 67234820
Gulbis 67234912

**Stacijas dežuranta paziņojuma forma
pa skaļruņu sistēmas sakariem bīstamo kravu avāriju situācijās**

UZMANĪBU !

Runā _____ stacijas dežurants
(stacijas nosaukums)

Uz _____ ceļa, _____
(ceļa nosaukums un Nr.) (rajona orientieri:

_____ (ceļu kopsavienojums, pārbrauktuve, pārmija, stacijas ēka ...)

radusies avārijas situācija ar bīstamu kravu _____
(kravas

_____ nosaukums)

Saindētā gaisa mākonis izplatās _____
(pārbrauktuves, stacijas ēkas,

_____ virzienā.
(ciemata u.c. objektu)

Visiem nekavējoties atstāt norādīto rajonu !

Iziet no saindētā rajona _____
(pārbrauktuves, stacijas ēkas vai cita

_____ virzienā.
(pazīstama orientiera)

Tehniskās vadības direktora vietnieks
ceļu saimniecības jautājumos

S. Venediktovs

Saskaņots: CA

Latvijas Republikas pilsētu pašvaldību tālruņu saraksts

Nr. p.k.	Pilsētas/ rajona nosaukums	Tālruņi
1.	Daugavpils pilsētas dome	65404338
2.	Jēkabpils pilsētas pašvaldība	65232335
3.	Jelgavas pilsētas dome	63005522
4.	Jūrmalas pilsētas dome	67093816
5.	Liepājas pilsētas dome	63404784
6.	Rēzeknes pilsētas dome	64607605
7.	Rīgas pilsētas dome	67026101
8.	Valmieras pilsētas pašvaldība	64207120
9.	Ventspils pilsētas dome	63601100

Piezīme: Novadu pašvaldību apziņošanu veikt caur VUGD Centrālo sakaru punktu pa tālruņi 112.

Tehniskās vadības direktora vietnieks
ceļu saimniecības jautājumos

S. Venediktovs

Saskaņots: CA

Krukovskis 67234820
Gulbis 67234912

Reģionālo Vides pārvalžu (RVP) saraksts

Nr. p.k.	RVP	Tālrunis	Darbība
1.	Daugavpils	65423219, 28366886; Direktors - 65423606, 28665872.	Daugavpils un Jēkabpils pilsētās un novados - Līvānu, Preiļu, Ilūkstes, Vārkavas, Daugavpils, Jēkabpils, Salas, Krustpils, Aknīstes, Viesītes, Dagdas, Krāslavas, Aglonas, Riebiņu.
2.	Jelgavas	63023228, 63022739; Direktors - 63007730, 29442092.	Jelgavas, Bauskas, Dobeles, Auces, Iecavas, Ozolnieku, Rundāles, Tērvetes un Vecumnieku novados.
3.	Lielrīgas	67084278, 67084244; Direktors -29262888; Direktora vietnieks - 67084249, 29455823.	Rīgas un Jūrmalas pilsētās un novados - Ādažu, Babītes, Baldones, Carnikavas, Garkalnes, Ikšķiles, Inčukalna, Ķeguma, Ķekavas, Lielvārdes, Mālpils, Mārupes, Ogres, Olaines, Ropažu, Salaspils, Saulkrastu, Sējas, Siguldas, Stopiņu.
4.	Liepājas	63424826, 29286160; Direktors 63424826, 29130438; Direktora vietnieks – 63427675.	Liepājas, Kuldīgas, Saldus, Aizputes, Alsungas, Skrundas, Vaiņodes, Brocēnu, Durbes, Grobiņas, Nīcas, Pāvilostas, Rucavas, Priekules novados.
5.	Madonas	64807451, 29417895; Direktors -29483362, 29417895, 64807451.	Madonas, Alūksnes, Gulbenes un Aizkraukles novados.
6.	Rēzeknes	64638200, 64622597, 64622710; Direktors - 64622597, 29127771.	Rēzeknes pilsētā un Baltinavas, Balvu, Kārsavas, Ludzas, Rugāju, Viļakas, Viļānu Zilupes novados.
7.	Valmieras	64207265, 64207281; Direktors - 64207266, 29103987.	Valmieras pilsētā un novados - Alojas, Amatas, Beverīnas, Burtnieku, Cēsu, Jaunpiebalgas, Krimuldas, Līgatnes, Limbažu, Mazsalacas, Naukšēnu, Pārgaujas, Priekuļu, Raunas, Rūjienas, Salacgrīvas, Smiltenes, Strenču, Valkas, Valmieras un Vecpiebalgas.
8.	Ventspils	63626903, 63625332, 63123210; Direktors - 63626903, 29146884.	Ventspils, Talsu, Tukuma, Dundagas, Engures, Jaunpils, Kandavas un Rojas novados.
9.	Jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde	67469664, 67465888; Direktors 67408169, 28310013.	LR teritoriālajos jūras ūdeņos, kontinentālajā šelfā, ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā un ostu akvatorijā (Latvijas jūras ūdeņos), kā arī LR iekšējos ūdeņos un starptautiskajos ūdeņos.

Tehniskās vadības direktora vietnieks
ceļu saimniecības jautājumos

S. Venediktovs

Saskaņots: CA

DAT

4. pielikums
Instrukcijai par rīcību
bīstamo kravu avāriju
situācijās.

Civilās aizsardzības noliktavu saraksts

Nolikt. numurs	Noliktavas atrašanās vieta	Atbildīgais glabātājs		
		Vārds, uzvārds	Tālrunis	Brīvdienā
6000	Rīga, Akmeņu iela 21a (SIA "Dzelzceļa sagādnieks") Vārti Nr.6	Ingus Gulbis Alla Romanova	m.29531071 m.28642426 apsardze-28349517	
6030	Jelgava Prohorova iela 30 a (PV-3 teritorijā)	Tamara Smoļina	t.63097357 m.28231688	
6040	Liepāja, Rīgas iela 71 (Pie Liepājas pas. stacijas ēkas)	Svetlana Stukova	t.63416553 m.29628840	Stacijas dež. t.63416204
6050	Ventspils, Dzelzceļnieku iela 1 (Blakus Ventspils pas. st. ēkai)	Valentīna Sondore	t.63617846 m.29532785	
6060	Daugavpils pas. stacija (PV-2 teritorijā) 2. Preču iela 4	Andrejs Hromenkovs	t.65487117 m.26840856	
6070	Rēzekne, Torņu iela 13 (PVAB teritorijā)	Zigurds Čivkulis	t.64616662 m.29532373 fax.64616662	

Piezīme: Civilās aizsardzības inventāra izsniegšana tiek veikta pēc „Individuālo aizsardzības līdzekļu izsniegšanas APRĒĶINS no LDz noliktavām” saraksta.

CA inventāra aptuvens saraksts glabāšanas punktos:

1. Filtrējošās gāzmaskas GP-5, GP-5M
2. Aizsargtērpi L-1 (komplektā – 2 pāri gumijas cimdu, bikses ar zābakiem un jaka)
3. Gumijas zābaki
4. Maisi saindēto apģērbu glabāšanai
5. Sanitārās nestuves
6. Iežogošanas zīmes

Tehniskās vadības direktora vietnieks
ceļu saimniecības jautājumos

S. Venediktovs

Saskaņots: CA

CAGc

Krukovskis 67234820
Gulbis 67234912

**Šķidro kravu noplūdes novēršanai nepieciešamo
rezerves daļu un instrumentu saraksts**

Nr. p.k.	Nosaukums	Rasējuma Nr.	Skaits
1.	Dzirksteļu neizraisošo instrumentu komplekts (specatslēga, laužnis, āmurs, uzgriežņu atslēga 32 x 27, uzgriežņu atslēga 17 x 22, atslēga-dakšiņa)	—	1
2.	Noliešanas iekārtas vāks (komplektā)	1001-11/505 804.04.60 1443.01.320	1
3.	Vāka skava (komplektā)	1001-4/505 804.04.60 1443.01.310	1
4.	Speciālā piespiešanas skrūve	1001-07/505 840.04.083 1443.01.115	1
5.	Vāka rokturis	1001-5/505 840.04.022 1443.01.1116	1
6.	Vāka blīvgredzens (gumijas)	1001-4/505 840.04.014 1443.01.123	1
7.	Lūkas vāka blīvgredzens (gumijas)	1443.01.074 840.02.025	1
8.	Veltnītis	1001-10/505 840.04.017 1443.01.087	1
9.	Lūkas vāka saites bultskrūve (komplektā)	840.02.020 1443.01.180	3
10.	Avārijas aizvēršanas spīle	—	4
11.	Asknaibles SPI noņemšanai	—	1

Tehniskās vadības direktora vietnieks
ceļu saimniecības jautājumos

S. Venediktovs

Saskaņots: CA

DKR

Krukovskis 67234820
Gulbis 67234912